

Slattum barnehage

Årsplan
2024-2025

Læringsverkstedet
BARNEHAGER

Innholdsfortegnelse

- side 3 Velkommen til Læringsverkstedet
- side 4 Om barnehagen
- side 5 Barnehagens verdigrunnlag
- side 6 Det pedagogiske treet
- side 7 Hjertekultur
- side 8 Gylne hverdagsøyeblikk
- side 9 Vår pedagogikk
- side 11 Våre Læringsvenner og fagområdene
- side 12 Våre fokusområder
- side 14 Barnehageåret månedskalender
- Side 26 Progresjonsplan **
- Side 29 Lek
- side 30 Et godt måltid
- side 31 Barns medvirkning
- side 32 Foreldresamarbeid
- side 33 Overganger
- side 34 Pedagogisk virksomhet
- side 35 Arbeidsmåter
- side 36 Tilrettelegging
- side 37 Årshjul
- Side 38 Bakgrunnsdokumenter

Velkommen til Læringsverkstedet Slattum barnehage

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Leken og lekens egenverdi er sentralt i arbeidet med å skape en god barndom for alle barn. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside: <https://laringsverkstedet.no>

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. I Læringsverkstedets barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet, og at de skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet.

Våre verdier:

Leken og ambisjos

Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vår visjon

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse!

Våre verdier:

Raus og tydelig

Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre

Vår visjon er "Vi får verdens viktigste verdier til å vokse", dette betyr i praksis:

- Vi møter barn der de er, gir støtte og personlig veiledning i lek og samspill, slik at hvert enkelt individ styrker sitt eget syn på seg selv, og tørr å søke nye ferdigheter.
- Vi sørger for å alltid ha åpen og god kommunikasjon med foresatte for å trygge et godt samarbeid mellom barnehage og hjemmet, slik at barnet får så gode forutsetninger som mulig
- Vi snakker godt, åpent og fredfullt med hverandre, blant personalet, for å komme frem til gode løsninger, og for å fremstå som tydelige og gode rollemodeller.

Vi er lekne og ambisiøse, rause og tydelige fordi:

- Vi tilfører leken og samspillet en dimensjon av utvikling, nært og relevant for barnet.
- Vi jobber etter langsiktige og kortsiktige mål, og holder personalet i jevn faglig utvikling som kommer barna til gode gjennom økt sensitivitet og ved å være trygge baser.
- Vi foredrer det gode og videreutvikler oss der vi kan bli bedre. Vi tørr å tenke stort, men samtidig sette pris på de små gylne hverdagsøyeblikkene i barns liv.

Litt om oss i Slattum

Læringsverkstedet Slattum Barnehage åpnet dørene november 2008 og vi fyller i år 16 år. Vi ligger idyllisk til rett i skogkanten ved Slattum skole. Barnehagen har nærmere 470 kvm boltreplass inne med mange og gode grupperom. Grupperommene gir oss anledning til å arbeide i mindre grupper og dele barna opp etter både alder og interesser gjennom dagen.

Vi har en flott grillhytte inne på barnehagens uteareal. Grillhytta skal være til glede for alle i barnehagen. Den har innlagt strøm, så vi har mulighet til å ha både lys og varme i tillegg til fyring med ved og matlaging med kull. Vi har et stort uteareal og skogen som nærmeste nabo.

Vi har fire avdelinger i barnehagen vår:

Gul avdeling, 15 barn, 1 åringer

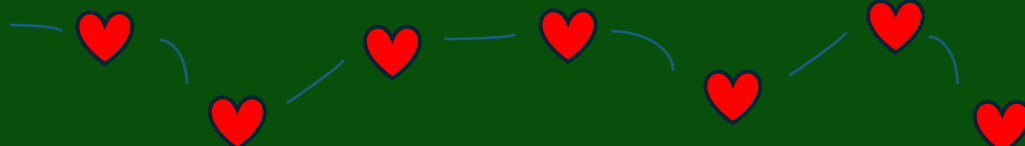
Blå avdeling, 15 barn i alder 2-3 år

Grønn avdeling, 24 barn i alder 3-6 år

Orange avdeling, 24 barn i alder 3-6 år

I Slattum barnehage skal barnet oppleve at det er godt å være. Vi skal ha gode, felles opplevelser og barnet skal føle seg hørt, sett og verdsatt. Den daglige dialogen med hjemmet er viktig for oss og det er vi, sammen, som skal få verdens viktigste verdier til å vokse.

Har du store eller små ting på hjertet? Vårt mål er alltid å ha tid til den lille samtalen i hverdagen. Vi er der for dere og barna deres, så ikke nøl med å ta kontakt.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven 2021, § 1, Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid.

Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

Formål med barnehagens årsplan:

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
- Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
- Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon:

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

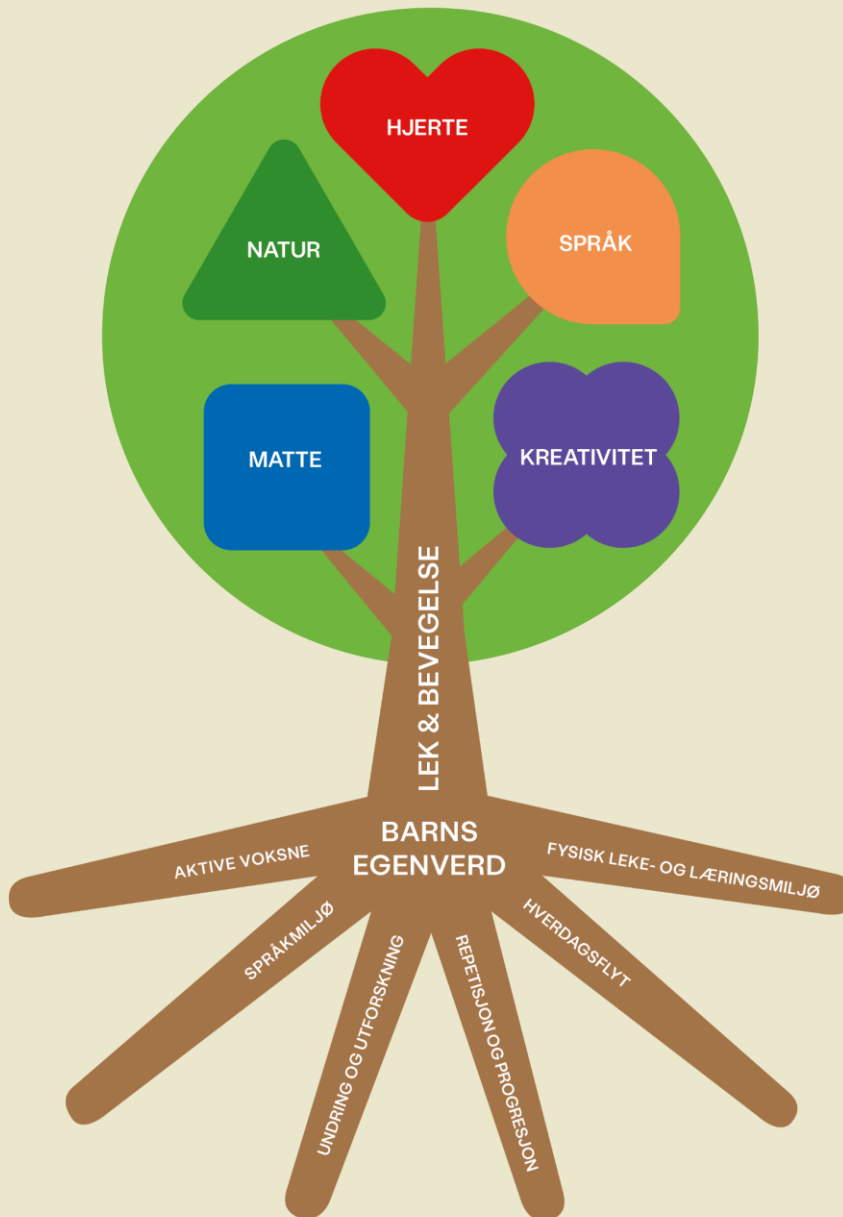
Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Det pedagogiske treet

Vår modell, som vi kaller det pedagogiske treet, sier noe om innholdet i barnehagen, gir en ramme for det pedagogiske arbeidet og konkretiserer og beskriver viktige sammenhenger mellom barns trivsel, utvikling og læring.

Barns egenverd er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Med **lekende læring, samspill og mestring** skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Hjertekultur

Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet

Hjertekulturen i Læringsverkstedt utgjør en viktig del av læringsmiljøet som hvert enkelt barn møter i barnehagen. Utvikling, lek, læring og trivsel kommer som et resultat av godt læringsmiljø i barnehagen.

Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barna får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal få oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

«Hjertekultur» kan defineres som; «en atmosfære der alle blir inkludert, og har omsorg for hverandre».

I Læringsverkstedet sine barnehager skal hensynet til barnets beste alltid komme først, og som ansatt i Læringsverkstedet skal vi alltid ha barnet i fokus.

For oss er hjertekultur grunnleggende, og går igjen i arbeidet vårt med barna, og også i samarbeid mellom ansatte. Hjertekultur er et samlet begrep for de positive handlingene som gir gode opplevelser og følelser. Hos oss vil vi hverandre vel, og alle barn, foresatte og ansatte skal alltid føle seg velkomne.

I Læringsverkstedet Slattum vil de møte et kompetent og omsorgsfullt personale. Samarbeidet med foreldre er en viktig del av vår hjertekultur og sammen skal vi bidra til at «Vi får verdens viktigste verdier til å vokse».

- Dette handler om å vektlegge og fokusere på godt samspill, raushet, omsorg for hverandre, gode/positive opplevelser og handlinger. Vi ønsker å være en barnehage der hjertekulturen er med å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barn får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill.
- Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barn får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi for oss at barna kan bli den beste utgaven av seg selv!

Gylne hverdagsøyeblikk

Gylne hverdagsøyeblikk er stunder som har særlig betydning for relasjoner og samspill. Gylne hverdagsøyeblikk har betydning for kvaliteten i barnehagen. Måten vi praktiserer gylne hverdagsøyeblikk på er en del av vår hjertekultur.

Våre Gylne hverdagsøyeblikk er de viktigste øyeblikkene som skjer i barnehagehverdagen. Øyeblikkene er møtepunkter mellom foreldre eller barn og barnehagen, som har betydning for barnas trivsel og utvikling. Med bevisst praktisering av hjertekultur i disse møtene, kvalitetssikres hverdagsøyeblikkene.

Kvaliteten i en hverdag ligger i de små og store øyeblikkene i løpet av en dag, og i Læringsverkstedet Slattum retter vi søkelyset mot den gode og trygge oppstarten, både for overganger innad i barnehagen, og for helt nye.

- Vi tilbyr hjelp og veiledning i søknadsprosessen, ved usikkerhet
- Vi sørger for at foresatte får jevnlig oppfølging i forkant av oppstart gjennom informasjon, møter og besøksdager i mai og juni.
- Vi fører en god dialog med foresatte, og ivaretar en åpen kommunikasjon mellom barnehage og hjem, både i forkant av oppstart, under oppstarten og etterpå.
- Vi vet hvilken verdi det har for barnet og etablere trygge baser, og stabilitet, og ser derfor at det er viktig å gi trygghet til dere hjemme også, hvis den som leverer er trygg, har barnet lettere for å føle seg trygt. Det er derfor også et viktig fokus å ivareta stabilitet og tilstedeværelse, så godt det lar seg gjøre.

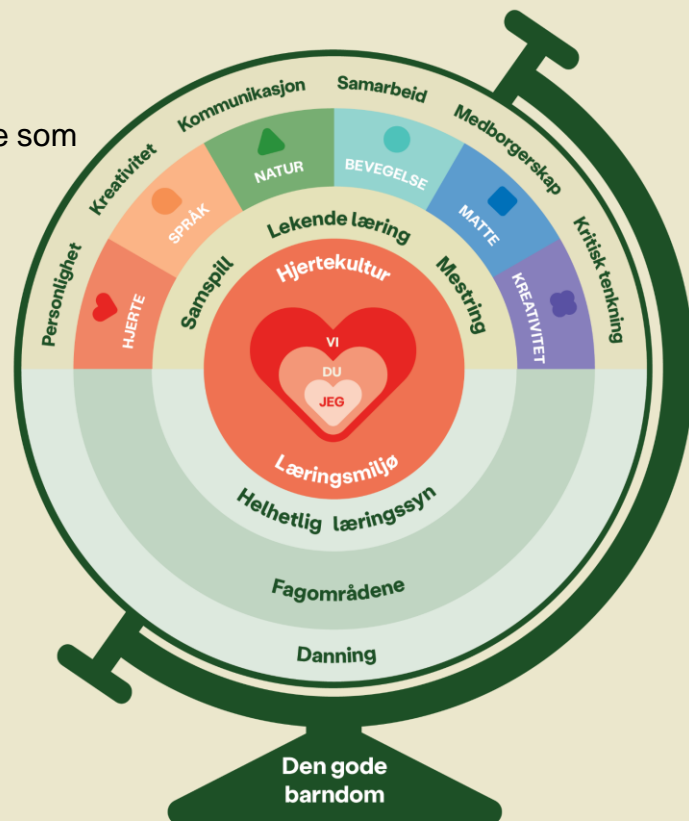

Vår Pedagogikk

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer. Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med Hjertekultur og Lekende læring, samspill og mestring, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2021) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse. Omsorg og lek, læring og danning er svært Viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk. Modellen «Globusen» symboliserer at «Den gode barndom» inneholder omsorg, lek, læring og danning.

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg og bli den beste utgaven av seg selv.

Hos oss i Slattum retter vi pedagogikken mot og legger vekten på disse områdene i arbeid med omsorg, lek, læring og danning:

- Rolige voksne
- Tilstedeværende voksne
- Sensitive voksne, som kan tone seg inn på barna og ser deres behov
- Voksne som ser disse komponentene som essensielle for å kunne bidra til trygghet og ivareta hvert enkelt barn sin egen dannelsesprosess.

Barns egenverdi er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid.

Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

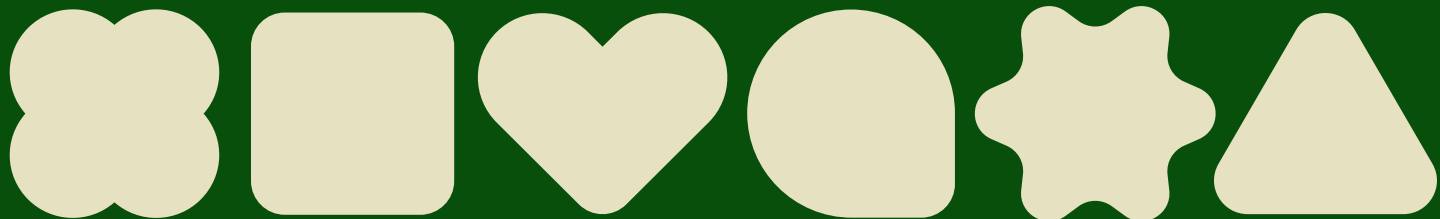
Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Forskning viser at barns evne til å etablere vennskap er nært knyttet til deres lekekompetanse. I Slattum vil vi at alle barn skal ha positive opplevelser med andre, og målet vårt er at alle barn har gode relasjoner i barnehagen.

Læringsverkstedet har laget en handlingsplan mot mobbing i barnehagen. Denne gir kunnskap om mobbing og setter fokus på forebyggende arbeid i barnehagen. Det er personalet som har ansvaret for relasjonene i barnehagen. Personalet skal delta aktivt i leken med barna. Vi skal veilede barn som trenger det, med å komme inn i lek, ta initiativ til lek og støtte dem i samspill med andre.

Gjennom planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter vil personalet styrke sin kompetanse i barns lekeutvikling, relasjonskompetanse, språkutvikling og læringsmiljø. Vi har fokus på voksenrollen; på hvordan vi kan bli enda bedre lekende og ambisiøse voksne i barnehagen. Dette gjelder gjennom hele barnehagedagen - i lek inne, på turdagene våre og på utelekeplassen. Personalet kombinerer faglighet med det å være lyttende, støttende og omsorgsfulle.

Vår pedagogiske plattform skal være synlig gjennom felles retningslinjer for hvordan vi skal være i ulike hverdagssituasjoner.

Våre læringsvenner og fagområdene

Lek er representert av **Lek-Liv**. Lek=Læring og er overordnet alle fagområdene, enten vi holder på med Matte, Språk, Hjerte, Natur eller Kreativitet. I lek knyttes alle fagområdene sammen. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse innen alle områder. Alle barn skal oppleve å være en del av et inkluderende fellesskap i lek. Deltagelse i lek styrker barnas opplevelse av trivsel, egenverd og mestring. Leken er barns fremste uttrykksmåte, og beste arena for kognitiv og sosial utvikling

Bevegelse er representert av **Beveg-Else**. Bevegelse dekker rammeplanens fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse*. Bevegelse, motorikk og kroppsbeherskelse er en naturlig del av barns hverdag. Gjennom bevegelse opplever barna mestring og de blir kjent med seg selv og sin egen kropp. Beveg-Else oppfordrer de andre læringsvennene til at barna skal bruke kroppen når de skal lære matte, språk osv. Sammen med Bevegelse gir vi barna varierte bevegelsesmuligheter både ute og inne. Vi gir også bevegelsesmulighet som avbrekk, i en ellers tradisjonelt stillesittende situasjon, når det er dette kropp og hjerne har behov for, fordi det stimulerer til allsidig utvikling.

Hjerte er representert av **Hjerterud**. Hjerte er delt inn i tre ulike emner/hjertelag. De tre hjertelagene er "Jeg", "Du", og "Vi". Hvert av de tre hjertelagene tar opp temaer for å styrke barns egenverd, relasjon til de andre i barnehagen og fellesskapsfølelsen. Hjertelagene formidler de grunnleggende verdiene for samhandling og hva det betyr for barna og fellesskapet. Disse verdiene skal leves ut hver dag og gjennom hele dagen i Læringsverkstedets barnehager. Gjennom arbeidet med hjertelagene utvikles barna, både som enkelt individer og som en betydningsfull del av fellesskapet. Hjerterud står fremst, som en representant for omsorgen, tryggheten og rausheten vi gir oss selv og andre.

Språk er representert av **Rime-Rolf**. Språk dekker rammeplanens fagområde *Kommunikasjon, språk og tekst* og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagområdet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter. Når barn lærer språk legger det grunnlag for videre læring. Kommunikasjon og språkbading er essensielle verktøy i en dannelsesprosess. Sang er et annet aspekt som bidrar til språkutvikling og vi bruker små og store anledninger til å synge for og med barna.

Matte er representert av **Telle-Tariq**. Matte rommer innholdet i rammeplanens fagområde *Antall, rom og form*. Barnehagens arbeid med fagområdet Matte lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte. Gjennom lek skapes undring og utforskning som gir godt grunnlag for matematiske samtaler. Gjennom lek møter barna matematiske problemstillinger som gir barna et godt grunnlag for videreutvikling av barnas matematiske kompetanse.

Kreativitet er representert av **Farge-Paletta**. Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde *Kunst, kultur og kreativitet*. Kreativitet er et omfattende fagområde og er ofte en del av barnehagens pedagogiske arbeid sammen med andre fagområder. Selv om en ofte kan tenke at Farge-Paletta oftest sitter ved tegnebordet, er den med oss i konstruksjonslek, rolleleken og ved teater, for å nevne noen.

Natur er representert av **Ute-Mons**. Natur dekker rammeplanens fagområder *Natur, miljø og teknologi, og Nærmiljø og samfunn*. Naturen er en fin arena for lek, opplevelser og læring. Arbeid med alle fagområdene kan foregå ute. I vårt fagområde Natur inngår biologi, fysikk, kjemi, zoologi og geologi som viktige temaer barnehagen skal la barna gjøre seg erfaringer med. En av våre hjertesaker i Slattum er naturen, vi vil gi barna erfaringer med å oppleve, bruke, ta vare på og nyte naturen. For eksempel nyter vi av naturen gjennom kjøkkenhagen, hvor barna får førstehåndserfaring med prosessen fra jord til bord.

Læringsverkstedets fokusområder er

- Hjertekultur
- Barns utvikling
- Danning

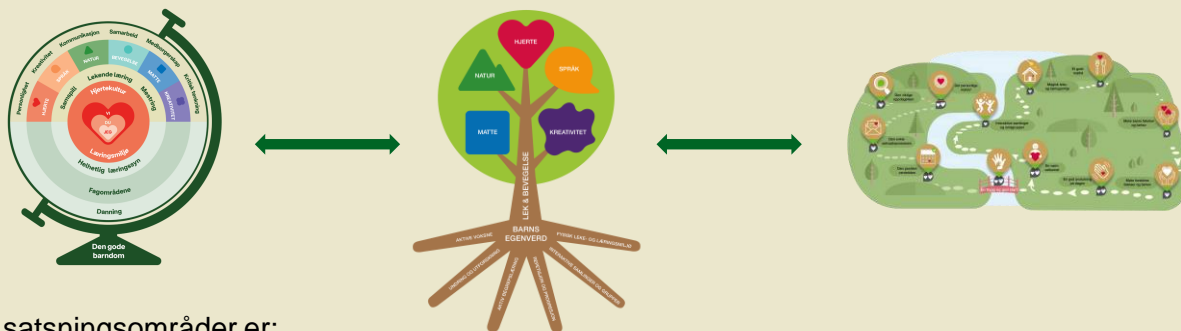

For å få til dette er vi avhengig av **Pedagogisk ledelse**

Barns trivsel er de voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi har tro på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Gode relasjoner bidrar til å skape et inkluderende og godt psykososialt leke- og læringsmiljø.

Positive relasjoner fremmer trivsel, læring og utvikling. Gjennom relasjoner evner vi å skape en trygg tilknytning, og vi støtter utforskning. Barna skal oppleve varme og omsorgsfulle voksne som inviterer til godt samspill. Hjertekulturen vår bidrar til å legge til rette for barns utvikling, både som enkeltindivider og som viktige medlemmer av fellesskapet. Som en naturlig del av vårt arbeide, kjenner vi til og bruker tilknytningsteorier og anerkjennende kommunikasjon som en del av relasjonskompetansen.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Gjennom gode relasjoner utvikles positive sosiale ferdigheter, empati og vennskap. Dette legger et godt grunnlag for å utvikle barnas egenverd.

Våre satsningsområder er:

Hjerte for naturen – hjerte for hverandre

- At hvert enkelt barn skal føle seg sett, hørt og forstått - jeg har et hjerte for deg slik at du kan bli den beste utgaven av deg selv.
- Godt og nært foreldresamarbeid - sammen skaper vi en sosial læringsarena som setter gode spor.
- Personalet får mulighet til å utvikle seg faglig og menneskelig - gjøre verdens viktigste jobb på en best mulig måte.

Barnehagens leke og læringsmiljø, inne og ute.

- Vi tilrettelegger for gode lekesoner etter barnas behov og interesser
- Vi skjermer lekesonene, samtidig som vi legger til rette for en lek hvor mange kan delta
- Kompetanseheving på personalmøter og planleggingsdager
- Hvert barn skal få utforske materiellet i sitt tempo og på sin måte
- Vi skaper en varm og inkluderende atmosfære som inspirerer til lek og læring
- Materiell og soner i uteleken endres etter årstidene

Vi jobber med å skape et spennende, innbydende, utviklende og oversiktlig leke- og læringsmiljø, som bidrar til at barna opplever trygghet, glede og mestring. Personalet ser, lytter og observerer hva barna trenger i sin hverdag. Vi skaper gode lekesoner som gjør at rommet oppleves som den tredje pedagog. Miljøet skal følge barnas utvikling, slik at det til enhver tid er nye utfordringer de kan utforske, som igjen skaper kontinuerlig mestringfølelse. Vi tror at et godt interiør og læringsmiljø i samspill med de voksnes relasjonskompetanser, bidrar til vekst og utvikling hos det enkelte barn.

Naturen har et eventyrlig mangfold og variasjon. Det er dyreliv, værforhold, planter, vekster, andre mennesker, bakkens underlag og naturlige lekeapparat. Naturen er en arena for lek, læring, omsorg og danning. I naturens åpne rom opplever barna samspillserfaringer, samhold og omsorg på tvers av alder og kjønn. Alle barn har sitt unike utgangspunkt og uavhengig av bakgrunn kan alle møte utfordringer og oppgaver tilpasset seg, dette bidrar til mestring og god selvoppfatning. Barn ser ulike og unike muligheter og funksjoner som ulike miljø har, det bidrar til at alle opplever mestring. I naturen møter ikke barna vegger eller tak, det er nok pinner til alle, det er ingen ferdige broer eller hytter. Naturen påvirker barns lek og elementene i skogen gir barna straks en funksjonell mening som gjør barna glade. Det bidrar til kreativitet, fantasi, skaper nysgjerrighet og gir sanseopplevelser. Barn er kroppslige, de lærer og opplever med hele kroppen. Det å være i naturen gir god plass til fysisk aktivitet – dette igjen kan gi sosiale ferdigheter, erfaringer om omsorg og empati, skape relasjoner, være konfliktløsende, gi trygg selvoppfatning, bedre helse og samhandling (regler, normer og sosial atferd). Naturen bidrar naturlig til kognitiv utvikling – vi sorterer, benevner, grupperer, kategoriserer, ser forskjeller og ulikheter, organiserer og ordner. I naturen brukes språket i en naturlig sammenheng, verbalt og kroppslig. Når noe er virkelighetsopplevd får ordet presist innhold og mening

Ute-Mons tar ofte med seg de andre Læringsvennene når de leker og lærer på tur. Fagområdene natur, miljø, teknologi, nærmiljø og samfunn er Ute-Mons favoritter! Han er ikke bare med på skogsturer, han er også med på andre turer i nærmiljøet. Ute-Mons vil at barna skal få gode opplevelser med friluftsliv året rundt og i all slags vær.

Voksenrollen på tur: Målet med tur er ikke alltid å gå lengst mulig. Noen ganger er turen målet i seg selv, og andre ganger er det en bestemt destinasjon eller en opplevelse. Barna skal få stoppe opp, observere maurtuer, plukke blader og kongler, få tid til å se, studere og undres over fuglesang eller svevende skyer. Vi voksne skal være deltakere, veiledere og observatører så barna kan få tenke selv, undre seg og søke kunnskap utfra det. Vi skal legge til rette med fellesaktiviteter og bidra med ideer og inspirasjon, være undrende og undersøkende sammen. Vi skal ta utgangspunkt i barnas spørsmål, gi og ha fagkunnskap og stille åpne spørsmål. Gjennom kommunikasjon, prøving og feiling konstruerer barna egen kunnskap. Vår rolle er å bidra med kunnskap om hvordan naturen er viktig for mennesker og dyr, og bidra til at barna utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan vi tar vare på naturen og nærmiljøet.

Mat, bærekraft og dyrking

Vi er heldige og får være med på et ReKomp prosjekt, som er et etterutdanningsprosjekt frem til 2026, i samarbeid med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet i Ås. Gjennom kursing og direkte arbeid sammen med barna skal vi lære mer om mat, bærekraft og dyrking. Personalet skal kurses i hvordan vi på en bærekraftig måte kan utnytte jorden til å dyrke vår egen mat, hvordan vi kan kompostere og utnytte de ressursene vi har i barnehagen. Sammen skal vi skape en grønnsakshage hvor barn og voksne sammen dyrker, lærer, mestrer og opplever de gleder og skatter naturen har å by på.

August

Månedens fokus: Tilvenning og trivsel

Hjerte for hverandre: Vi lærer hverandres navn

Hjerte for naturen: UteMons viser oss bær i naturen

Matglede: Vi blir kjent med barnehagens mat

Turglede: Vi gjør oss kjent i nærområdet

Månedens sang: Navnesang

Voksenrollen: Årvåken, sensitiv, støttende og tilstedeværende

Månedens tegn: mamma, pappa, jobb, lei seg, barnehage, trøste

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
31				1.	2.
32	5.	6.	7.	8.	9.
33	12.	13.	14.	15.	16.
34	19.	20.	21.	22.	23.
35	26.	27.	28.	29. Planleggings- dag (Barnehagen stengt)	30. Planleggings- dag (Barnehagen stengt)

September

Månedens fokus: Beredskap (førstehjelp, politi og brann)

Hjerte for hverandre: Vi støtter hverandre, og viser forståelse for ulike utfordringer

Hjerte for naturen: Vi samler kreativt materiale til Farge-Paletta

Matglede: Vi øver på å smake

Turglede: Sikkerhet på tur, bålrett.

Månedens sang: Bæbusangen

Voksenrollen: Forberedt, tydelig, omsorgsfull og leken

Månedens tegn: brann, ambulanse, hjelpe, politi, vondt

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
36	2.	3.	4.	5. Foreldremøte Kl. 18-20	6.
37 Politi	9.	10.	11.	12.	13. Frist innmelding høstferie
38 Brann	16.	17.	18.	19.	20. Barnas maraton (i barnehagen)
39 Ambu- lanse	23.	24.	25.	26.	27.
40 Høst- ferie	30.				

Oktober

Månedens fokus: Zulu – kjennskap til andre kulturer

Hjerte for hverandre: Vi utforsker mangfold og betydningen av det

Hjerte for naturen: Får kjennskap til andre lands dyr og natur

Matglede: Opplever gleden ved felles måltid

Turglede: Lenger utetid, se naturen i endring

Månedens sang: Dyrene i Afrika

Voksenrollen: Raus, åpen, ærlig, påkoblet

Månedens tegn: Løve, apekatt, elefant, venner, tromme, sang, danse

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
40 Høst- ferie		1.	2.	3.	4.
41	7.	8.	9.	10	11.
42	14.	15.	16.	17.	18.
43	21.	22.	23.	24.	25.
44	28.	29.	30. Zulu-café kl.15:30- 16:30	31.	

November

Månedens fokus: Refleks

Hjerte for hverandre: Empati og nestekjærlighet

Hjerte for naturen: UteMons lærer oss om synlighet i mørket

Matglede: Variert mat, varierte utfordringer

Turglede: Utetid på vinteren

Månedens sang: Vi tenner våre lykter

Voksenrollen: Fleksibel, handlingskraftig og rolig

Månedens tegn: Refleks, overraskelse, vente, spise, se

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
45	4.	5.	6.	7.	8. Barnas forskerdag
46	11.	12.	13.	14.	15. Planlegging sdag
47	18	19.	20. FN's internasjonale barnedag	21.	22.
48	25.	26.	27.	28.	29.

Desember

Månedens fokus: Julen og juletradisjoner

Hjerte for hverandre: Gjøre ting sammen

Hjerte for naturen: Vi lager fuglemat og tar vare på dyr i kulden

Matglede: Tydelig språklige uttrykk for behov (selvstendighet)

Turglede: Holder oss varme og bevegelige når temperaturen faller

Månedens sang: Musevisa

Voksenrollen: Balanserte, hjelpelige og støttende

Månedens tegn: Jul, grøt, nisse, sammen, lys, bake

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
49	2. Julegran- tenning i regi av FAU kl.15:30-16:30	3.	4.	5.	6. Nissefest
50	9.	10.	11.	12.	13. Lucia
51	16.	17.	18.	19.	20. Barnas Julebord
52	23.	24.	25.	26.	27.
1	30.	31.			

Januar

Månedens fokus: Vinterglede

Hjerte for hverandre: Ha tålmodighet

Hjerte for naturen: Vi lager fuglemat og tar vare på dyr i kulden

Matglede: Hva kan jeg gjøre selv?

Turglede: Muligheter om vinteren

Månedens sang: Se nå snør det

Voksenrollen: Snill, løsningsorientert og på tilbudssiden

Månedens tegn: Snø, vinter, kaldt, ski, ake, mørkt

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			1.	2.	3.
2	6.	7.	8.	9.	10. Planlegging sdag
3	13.	14.	15. Barnas hjertedag	16.	17.
4	20.	21.	22.	23.	24.
5	27.	28.	29.	30.	31. Frist innlevering vinterferie

Februar

Månedens fokus: Skogens dyreliv, og samisk kultur

Hjerte for hverandre: Ha respekt for hverandre og mangfoldet rundt OSS.

Hjerte for naturen: Rydder opp etter oss på tur

Matglede: Vi blir kjent med ulike smaker

Turglede: Vi går på sporjakt

Månedens sang: Karnevalssang

Voksenrollen: Tar initiativ og byr på seg selv

Månedens tegn: Rød, blå, grønn, gul, reinsdyr, spor

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
6 Samefolkets uke	3.	4.	5.	6. Samenes nasjonaldag	7.
7	10.	11.	12.	13.	14. Karneval
8 Vinterferie	17.	18.	19.	20.	21.
9 Ramadan start ila uken	24.	25.	26.	27.	28.

Mars

Månedens fokus: Vår

Hjerte for hverandre: Ramadan, Id, Holi og påske

Hjerte for naturen: Vi forbereder på at fuglene kommer tilbake

Matglede: Ulike mattradisjoner knyttet til høytidene

Turglede: Naturen våkner til liv

Månedens sang: Alle fugler

Voksenrollen: Utholdende, tålmodig og kongruent

Månedens tegn: Vår, fugl, rede, rosa, lilla, orange

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
10	3.	4.	5.	6.	7.
11	10.	11.	12.	13. Holi markering	14.
12	17.	18.	19.	20.	21. Frist innlevering påskeferie
13	24.	25.	26.	27.	28.
14	31. Id al Fitr				

April

Månedens fokus: Påske

Hjerte for hverandre: Kan jeg hjelpe?

Hjerte for naturen: Nye turmuligheter

Matglede: Fleksibel spising

Turglede: Vi ser etter fugler og endringer

Månedens sang: Blomster små

Voksenrollen: Ser muligheter og er prossessorientert

Månedens tegn: blomst, spire, egg, hjelpe

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
14		1.	2.	3.	4.
15	7.	8.	9.	10. Påskefrokost kl.7:30-8:30	11.
16	14.	15.	16. Barnehagen stenger 12	17. Skjærtorsdag	18. Langfredag
17	21. Andre påskedag	22.	23.	24.	25. Frist for innmelding sommerferie
18	28.	29.	30.		

Mai

Månedens fokus: Fugler, insekter, og nasjonaldagen

Hjerte for hverandre: Jeg ser deg

Hjerte for naturen: Livet i fuglekassa og i maurtua

Matglede: Fra jord til bord

Turglede: Lenger utetid, lengre turer

Månedens sang: Til Dovre faller

Voksenrollen: Anerkjennende, imøtekommende og ekte (hel ved)

Månedens tegn: Maur, hurra/klapp, flagg, bursdag, tog, is

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
18				1. Arbeidernes dag	2.
19	5.	6.	7.	8.	9. Verdens aktivitetsdag
20	12.	13.	14.	15.	16. Nasjonaldag feiring
21	19.	20.	21.	22.	23.
22	26.	27.	28.	29. Kristi Himmelfart	30. Planleggingsdag.

Juni

Månedens fokus: Sommer og solvenn/solvett

Hjerte for hverandre: Inkluderende utetid

Hjerte for naturen: Gi dyr og insekter gode forutsetninger

Matglede: Klarer selv

Turglede: Gode tur- og uteopplevelser

Månedens sang: Jeg gikk en tur på stien

Voksenrollen: Reflektert, synlig og selvstendig

Månedens tegn: sol, blomst, insekt, bie, vann

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
23 Flaggermus avslutning	2.	3.	4.	5. Barnas miljødag	6. Id al Adha
24	9. Andre pinsedag	10.	11.	12. Sommer-avslutning kl.15:30-17:00	13.
25	16.	17.	18.	19.	20.
26	23.	24.	25.	26.	27.
27	30.				

Juli

Månedens fokus: Sommer og ferie

Hjerte for hverandre: Inkluderende utetid

Hjerte for naturen: Holde det ryddig og i orden ute

Matglede: Smake på alt

Turglede: Deilig utetid, vannlek

Månedens sang: Sommer kommer

Voksenrollen: Ryddig, organisert og påkoblet

Månedens tegn: Sommer, varm, skygge, rydde, ferie, fly

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
27		1.	2.	3.	4.
28	7.	8.	9.	10.	11.
29	14. Barnehagen stengt	15. Barnehagen stengt	16. Barnehagen stengt	17. Barnehagen stengt	18. Barnehagen stengt
30	21. Barnehagen stengt	22. Barnehagen stengt	23. Barnehagen stengt	24. Barnehagen stengt	25. Barnehagen stengt
31	28.	29.	30.	31.	

Progresjonsplan for fagområdene

...alle barna skal
utvikle seg, lære og
oppleve fremgang
(UDIR, 2017)

Fagområdene	Alder 0-2 år
Språk	• Rim og regler• Sangkort• Eventyr• Bruke konkrete• Bildebøker• Høytlesning
Natur	• Oppleve gode erfaringer i utemiljø• Bli trygg ute i barnehagen• Mestre ulike lekegenstander
Hjerte	• Hvem er jeg?• Lære å leve sammen• Erfaringer med deling og sosialitet
Matte	• Leke med former, farger og mengder• Eventyr og regler med tall, mengde og størrelse.
Kreativitet	• Sang og musikk• Bruke instrumenter• Bli kjent med ulike materialer
Lek & bevegelse	• Bevegelsessanger• Turer på motorikkrommet• Variert kroppslig lek i sosialt samvær

	Alder 2-3 år
Språk	• Rim og regler• Sangkort• Eventyr• Bruke konkrete• Bildebøker• Høytlesning• Samtaler
Natur	• Turer til rike og differensierte miljø i nærområde med fokus på førstehåndserfaringer og sanseopplevelser som utgangspunkt for lek og undring.• Utforske mangfoldet i naturen i lokalmiljøet
Hjerte	• Ukens hjertebarn• Sanger om vennskap• Veiledning innen sosial kompetanse

	Alder 2-3 år fortsetter
Matte	Telle til 5 Eventyr og regler med telling Opptelling av barn og leker Erfaringer med førmatematiske begreper
Kreativitet	Bruk av instrumenter Sang og musikk Ulike formingsaktiviteter
Bevegelse & lek	Mer rom for løping og kroppslig lek Hyppig tilgang til motorikkrommet Bevegelse etter musikk

Fagområdene	Alder 3-4 år
Språk	Rim og regler Eventyr Bruke konkrete/dramatisere Bildebøker og høytlesning Samtaler og dialog Lekeskriving og lekelesing
Natur	Turer til rike og differensierte miljø i nærområde med fokus på førstehåndserfaringer og sanseopplevelser som utgangspunkt for lek og undring. Utforske mangfoldet i naturen i lokalmiljøet Bålkultur og bærekraft
Hjerte	Selvstendighetstrening Hjerteprogrammet Veiledning i sosial kompetanse
Matte	Eventyr med tall, mengde og størrelse Lek med former, tall, mengder, ulikheter Spille spill
Kreativitet	Sang, musikk og dans Lage egne eventyr Bruke ulike materialer
Lek & bevegelse	Lek på motorikkrommet Turer i ulent terreng Hinderløype Konstruksjonslek, rollelek og regellek Dans

Fagområdene	Alder 4-5-6 år
Språk	• Rim og regler • Skrive navnet sitt • Lytte til lyder og gjenkjenne bokstaver • Trampolineboka • Lekelesing og lekeskriving • Hverdagssamtaler • Spill • Høytlesning med/uten bilder og lydbøker
Natur	• Turer til rike og differensierte miljø i nærområde med fokus på førstehåndserfaringer og sanseopplevelser som utgangspunkt for lek og undring. • Utforske mangfoldet i naturen i lokalmiljøet • Bålkultur, bærekraft og naturvern • Bruke verktøy
Hjerte	• Selvstendighetstrening • Hjerteprogrammet • Veiledning i sosial kompetanse • Samarbeid og konflikthåndtering
Matte	• Eventyr med tall, mengde og størrelse • Lek med former, tall, mengder, ulikheter • Spille spill • Førmatematiske begreper
Kreativitet	• Kreativitet i naturen • Dramatisere • Bli kjent med ulike materialer og teknikker • Klippe, lime • Blyantgrep
Lek & bevegelse	• Lek og utprøving på motorikkrommet • Turer i ulent terreng • Svømming – vanntilvenning • Hinderløype • Konstruksjonslek, rollelek og regellek • Dans

Lek

Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. *Barn leker for lekens egen del.* Leken er derfor den viktigste aktiviteten i våre barnehager, og er selve grunnstammen i alle aktiviteter og i vårt pedagogiske konsept. Lek og læring henger tett sammen, siden barn søker mening i alt de gjør og uttrykker seg gjennom lek. **Alle barn skal inkluderes i lek.**

Vårt syn på lek . Gjennom vårt syn på lek ønsker vi å fremme den frie leken og lekens egenverdi. Lek tolker vi som en fin arena for utfoldelse, sosialt samspill og felleskap i barnehagen. Gjennom lekens egenverdi oppfatter vi at lek innbyr til samspill og et godt utgangspunkt for barnehagens demokratiske fellesskap. Med dette mener vi at gjennom lek skapes og videreutvikles relasjoner, som videre kan gi barna mulighet til å finne sin plass i seg selv og i barnegruppen. Å delta i lek ser vi på som en unik mulighet til å styrke selvfølelsen og gi en opplevelse av mestring, tilhørighet og glede.

Lekemiljøet i barnehagen. Læringsverkstedet inngikk i 2022 et samarbeid med universitetet i Stavanger om å heve kompetansen på det fysiske leke- og læringsmiljøet i alle læringsverkstedets barnehager. Dette Rekomp prosjektet varer ut 2024, og skal gjennom bevisst arbeid med leke- og læringsmiljø heve personalets kompetanse og bevissthet på hvor viktig det fysiske miljøet er for barns samspill og sosiale utvikling. Arbeidet med lekemiljøet har sitt utspring i begrepet "rommet som den tredje pedagog". Dette kan forklares som hvilke muligheter som finnes i rommet og hvor mange av dem som aktivt og selvstendig blir tatt i bruk av barna. Vi ønsker at våre rom, inne som ute skal inspirere til aktivitet og lek, og fremme et godt psykososialt lekemiljø for barna. Et godt psykososialt lekemiljø kan defineres som et lekemiljø som legger til rette for og tar hensyn til psykiske og sosiale forhold av betydning for helse og mental fungering. Gjennom denne tilretteleggingen og vårt søkelys på det fysiske lekemiljøet vil vi arbeide for at barna får oppleve flyt i leken. Flyt er en tilstand der man mister seg i aktiviteten og tid og rom glir bort. Glede, lykke og mestring kan også ses som kjennetegn ved flyt.

Ansattes rolle i lek. Vi ansatte skal skape et godt miljø for lek i barnehagen. Vi er tilgjengelige og trygge, veileder og deltar i lek sammen med barna. Lek kan ses som noe særegent ved det å være barn, likevel hviler ansvaret for barns lek i barnehagen på den ansatte. Dette er en bevisstgjøring som går igjen i Læringsverkstedets satsningsområde for 2022-2025 om det fysiske leke- og læringsmiljøet. Vi jobber kontinuerlig med å utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter. Vi skaper inspirerende og levende rom der leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Lek i rammeplanen. Forankringen for lek i barnehagen finner vi i rammeplanen som sier at leken skal ha en sentral plass, og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Rammeplanen legger føringer for at det er barnehagens ansvar å tilrettelegge for gode vilkår for lek der leken fungerer som en arena for blant annet utvikling, læring og opplevelse av glede. Læring i lek ser vi på som noe som oppstår når barna selvstendig og i felleskap skaper sin egen kunnskap og mening gjennom lek. Denne læringen ser vi som i utgangspunktet ikke voksenstyrt og at den ligger innpakket i lekens egenverdi. Personalets ansvar kommer tydelig frem gjennom egne punkter med ordlyden personalet skal, eksempler på disse som vi ønsker å trekke frem og ha et ekstra fokus på er:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Et godt måltid

Et godt måltid - mer enn bare mat

Gjennom mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Rammeplanen (2017).

Læringsverkstedet har utviklet sitt eget matkonsept «Et godt måltid» i samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag. Samarbeidet med Arne og Frode gir oss kunnskap om nye smaker og matretter, norsk kulturarv, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Mat er en viktig del av alle kulturer og måltidet gir barn og voksne anledning til å samles i fellesskap rundt bordet. «Et godt måltid» er mer enn mat. Det handler om smak, mattradisjoner og råvarer, men også om matlaging og måltider som pedagogiske aktiviteter som inkluderer og legger til rette for barns medvirkning og deltagelse. I barnehagen er også måltider en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi ønsker at barna skal bli glad i mat, våge å teste nye smaker, utvikle nye vaner, oppleve fellesskap, mestring og glede ved å klare selv, samles rundt bordet og dele måltider med andre.

Læringsverkstedets barnehager skal være en arena hvor barn får oppleve matglede og matkultur. Gjennom «Et godt måltid» har vi også fokus på et sunt og variert kosthold, norsk kulturtradisjon og en hyggelig atmosfære. Barna er aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise. Måltidet er en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av barnets dannelsesprosess og bidrar til utvikling av barnets sosiale kompetanse.

Læringsverkstedet Slattum er en fullkostbarnehage, som vil si at barnehagen lager og serverer alle måltider. Vi har en egen kjøkkenassistent som har ansvar for matlagingen og gjennomføring av pedagogisk opplegg innenfor «et godt måltid» sammen med barn og ansatte. Kjøkkenassistenten skal også ta en del i utviklingsprosjektet med NMBU og ta en aktiv del i å opparbeide kjøkkenhage sammen med barna og resten av personalet

Personalets rolle i og under måltid:

- Personalet sitter sammen med barna under måltidet
- Personalet er gode språklige forbilder, bruker begreper og hverdagsord
- Skape nysgjerrighet og introdusere nye smaker
- Si takk for maten, sende og hjelpe hverandre
- Vann er tørstedrikk mellom måltider
- Lære viktigheten av god hygiene
- Barna medvirker under måltidet
- Løpende evaluering

Frokost kl. 8-8.30
Lunsj ca. kl. 11
Ettermiddag ca. kl. 14

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Lov om Barnehage §3 , grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1.

Barn ønsker å påvirke egen hverdag og i Læringsverkstedets barnehager skal alle barn få muligheten til å bli sett, hørt og anerkjent. Vi ser på barna som kompetente og bidrar til at alle barn får mulighet til medvirkning og innflytelse.

Barns egenverd er hvordan hvert barn blir sett som et unikt menneske. Det dreier seg ikke om prestasjon, egenskaper eller status, men at hvert barn har en særegen verdi i seg selv. For å synliggjøre dette må vi gi barna en følelse av å være unike, vi må skape et miljø der vi kontinuerlig bygger opp under barns danning der de får være med å medvirke i sin egen hverdag.

Vi har et løfte til hvert barn i Læringsverkstedet: «Jeg har hjerte for deg så du skal bli den beste utgaven av deg selv.» Det krever kompetente, bevisste og tydelige voksne som vet hvordan de får til et godt samspill med det enkelte barn. Når barnet føler seg sett og hørt, tør det «å åpne opp hjertet» sitt. Alle barn er forskjellige, og de uttrykker seg på ulike måter. Det er nødvendig at vi som voksne tydelig viser at vi ser og lytter til barnet. Vi skal ivareta barnets perspektiv og rettigheter. Barn vil oppleve medvirkning i kommunikasjon gjennom de voksnes anerkjennelse og signaler om at deres synspunkter er viktige.

Barn ønsker å påvirke sin egen hverdag, og i barnehagen vår skal alle barn få mulighet til å bli sett, hørt og anerkjent. Barna møter voksne som har tiltro til deres kompetanse, og opplever at de har en viktig plass i fellesskapet. Vi ser på barna som kompetente, og bidrar til at alle barn får muligheter til medvirkning og innflytelse. Med denne innstillingen legger vi til grunn at barn har lyst til å lære og er nysgjerrige av natur. Nærværende og påloggede voksne som viser respekt for det barna formidler og er opptatt av, er essensielt. På den måten skaper vi gode opplevelser i hverdagen, der barn leker - fordi de trives.

Gjennom hverdagssituasjoner får barna mulighet til å bruke sin «stemme» til å påvirke. Det kan være i lek, under måltidet, i samlingsstunden eller lignende. Barn skal oppleve å få reflektere og ytre sine meninger. Vi legger til rette for tett dialog mellom barn og voksne gjennom dagen, slik at hvert barn kan delta i planleggingen og evalueringen av egen hverdag. Barn skal få mulighet til å dele sine tanker og betraktninger, de skal være trygge nok til å vise følelser og kunne ta valg tilpasset barnas modenhet og utvikling.

Ansatte tar hensyn til barnas individuelle forutsetninger, behov og interesser i hverdagsaktiviteter og i temaarbeid. Vi tilbyr barna leker og aktiviteter på tvers av kjønn, interesse, alder og erfaringer. Vi gir barna muligheter til å velge mellom ulike alternativer når det gjelder aktiviteter og lek. Alle barn skal bli sett og møtt med likestilling og likeverd. Barns medvirkning handler ikke om barn skal få viljen sin, men bli lyttet til, respektert og anerkjent. Målet vårt er:

- **Alle ansatte møter alle barn med respekt, forståelse, anerkjennelse og toleranse.**
- **Ansatte skal reflektere over ordene likeverd og likestilling.**
- **De voksne skal møte barns synspunkter og ytringer med anerkjennelse**

Foreldresamarbeid

«Sammen skaper vi en sosial læringsarena som setter gode spor»

er vårt løfte til foreldrene.

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål. Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (Lov om barnehager §4).

Vi er opptatt av at både barn og foreldrene skal føle seg velkomne i våre barnehager. De skal møte et kompetent og omsorgsfullt personale. Vi legger til rette for et godt samarbeid, viser foreldrene at vi ønsker å lytte til deres erfaringer, og vi opprettholder en god relasjon. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Den daglige dialogen ved levering og henting: Den daglige dialogen er et av de viktigste punktene når det gjelder foreldremedvirkning, siden det skjer daglig. Vi hilser på barn og foreldre og bruker navn når vi møtes om morgenen. Vi forteller hvordan dagen har vært, med fokus på positive tilbakemeldinger ved henting. Vi sørger for å viderefremme beskjeder til alle som trenger å få dem. I tillegg til kommunikasjon ved levering og henting og foreldresamtaler, bruker alle i personalet vår digitale plattform som et kommunikasjonsmiddel mellom barnehagen og hjemmet.

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna, og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet har møte med valg av FAU-representanter på høstens foreldremøte, og kan ellers innkalles hvis det er saker SU ønsker at hele foreldregruppa skal involveres i.

Foreldrenes arbeidsutvalg / FAU - FAU består av totalt 8 foreldrene-representanter. De skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skaper et godt barnehagemiljø. Det skal være to foreldrerepresentanter fra hver avdeling. Det velges en leder. Denne lederen og en til fra foreldrerådet er med i SU.

Samarbeidsutvalget / SU. Samarbeidsutvalget består av: To foreldrerepresentanter valgt av foreldrerådet/FAU og to ansattrepresentanter valgt av personalgruppa. Styrer er med som eiers representant

Samarbeidsutvalgets oppgaver er:

- Være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for foreldre, ansatte og eier
- Skal godkjenne/fastsette barnehagens årsplan
- Skal bli forelagt saker som er av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet
- Skal innenfor budsjetttrammene arrangere f.eks. temamøter, sosiale treffpunkter og annen aktivitet som man mener er nødvendig for et godt barnehagemiljø.
- Skal be om foreldrerådets syn i saker som anses som viktige for foreldrene
- SU skal påpeke overfor eier, og kan melde fra til kommunen eller fylkesmannen som tilsynsmyndighet, dersom barnehagen ikke drives innenfor de rammene som settes av gjeldende lover, forskrifter og barnehagens vedtekter

Mer informasjon og retningslinjer for SU finnes på vår digitale plattform

Overganger

Ny i barnehagen

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en trygg og god start, både i forhold til utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Hos oss i Slattum setter vi den gode oppstarten høyt, for når tryggheten ligger til grunn har utviklingen og læringen best grobunn. Vi har en egen rutine for tilvenningsperioden som starter med besøksdager våren før barnehagestart, før vi har minimum fem tilvenningsdager når barnet starter. Hvert barn er unikt og dette gjelder også tilvenning i barnehagen og gjennom god dialog og gode rutiner sikrer vi en god tilvenning for barnet ditt.

For å legge best mulig til rette for den gode og rolige oppstarten og første utviklingen, har vi i LV Slattum valgt å ha ren ettårsavdeling og toårsavdeling, da vi ser hvor mye den fysiologiske og kognitive utviklingen stiger, og behovene for bevegelse endrer seg i løpet av det første året i barnehagen.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet legger vi til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og nytt personal, når barnet bytter barnegruppe. Vi setter av tid året før til å tilpasse dagene etter de andre avdelingene, og arrangerer hyppige besøk, samt er beviste på å fremsnakke og la barna bli kjent med de andre avdelingene.

Overgangen gjøres tydelig med barnet selve dagen, og foreldre får den informasjonen som kreves av den nye avdelingen.

Overgang barnehage- skole

For de eldste barna i barnehagen (Flaggermus) har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre ny kunnskap skyter fart. Alle barn skal få oppleve progresjon i lek og læring.

Vi har tett samarbeid med Slattum skole, som er vår nærmeste nabo. Vi tar imot lærere og elever fra skolen og vi besøker skolen: både inne og ute. Har vi barn som tilhører andre skoler, bestreber vi å få til besøk og sikre en god overgang for de også.

Flaggermusene deltar hvert år på svømming, som er et tilbud barnehagene får fra Nittedal svømming og livredning. Tidspunkt varierer fra år til år.

Vi sørger for at det å være eldst er litt ekstra gøy. De går lengre turer, de gjør mer skolerettete aktiviteter og de får lov å gå ut før en voksen. Flaggermus får flere ansvarsoppgaver og utfordringer med utgangspunkt i modenhet og blir bevisstgjort at det krever mer av deg og at det er litt høyere forventninger til deg når du er blitt Flaggermus. Vi lærer barna å stå stødigere i seg selv, være selvstendige og stolte - med gode verdier.

Pedagogisk virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

- Felles årsplan for hele barnehagen som er en viktig del av vårt daglige arbeid og evaluering i hverdagen, på avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager.
- Periodeplaner for hver avdeling.
- I kalenderen på vår pedagogiske plattform ligger en oversikt for hva som skal skje de ulike dagene.
- Pedagogene har i samarbeid med resten av personalet ansvar for å planlegge sin avdeling utfra barnas behov og ønsker.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

- Vi ønsker å ha levende avdelinger som dokumenterer og avspeiler hva avdelingen jobber med og hva som opptar barna.
- Vår digitale plattform blir også brukt til å dokumentere hva vi gjør. Både avdelingsvis og ved felles begivenheter på huset.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Pedagogiske evalueringer danner grunnlag for vurdering.

- Systematisk vurdering legger grunnlag for utvikling av barnehagen som lærende organisasjon.
- Evaluering av arbeidet blir gjort jevnlig på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og ledermøter.
- Personalet gjennomfører en kvartalsvis egevaluering i MyKid. Disse resultatene bruker til å forbedre arbeidet.
- Vi bruker også tilbakemeldinger fra foreldre og barn inn i vårt evalueringsarbeid.

Arbeidsmetoder

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. (Rammeplanen, 2017).

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

- **Prosjektarbeid** – tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses som praksis i barnehagen. Noen prosjekter blir store og langvarige. Andre blir det ikke noe særlig ut av og andre igjen går over i et nytt prosjekt.
- **Temaarbeid** - styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere. Vi setter et overordnet tema for året, i år er dette temaet "Hjerte for natur og hjerte for hverandre".
- **Repetisjon** - repetering av kjernestoffet i våre fem fagtema. Det kan dras frem både i aktivitet og samling og bidrar til at barna får bruke det de kan og komme på noe de har glemt.
- **Spiralprinsippet** – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. På den måten sikrer vi progresjon og barns mestringsfølelse.
- **Digital praksis** – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Utøve digital dømmekraft og legge til rette for barnas utforskning. Barna får oppleve den digitale verden gjennom å være med på prosesser som å ta bilder, skrive ut, laminere og henge opp. Vi bruker projektor, både til å se videoer, leke med skygger og la bildet skape en bakgrunn for lek. Barna får også kjennskap til bruk av nettbrett og telefon. For eksempel ved selv å få krysse seg inn når de kommer i barnehagen. Vi bruker digitale oppslagsverk til å undersøke og utforske med barna.
- **Progresjon** - vi benytter oss av en aktiv progresjon, barn lærer av hverandre, og barn lærer av de voksne. Den første dagen gjør den voksne det, og barnet ser på - senere gjør vi det sammen - og til sist gjør barnet det alene, og vi voksne ser på, den nærmeste utviklingssonen.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som treger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Tilrettelegging og tidlig innsats kan innebære at personalet arbeidet særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre periode- med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

I mange tilfeller kan et godt tverrfaglig samarbeid styrke vårt arbeid med barna. Barnehagen har plikt til å samarbeide med kommunen som barnehagemyndighet, skole, helsevesen, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), ressursteam (utøvende spesialpedagoger), barne- og ungdomspsykiatrien (BUP), barnevern (BV), vi samarbeider også med logoped, ergoterapeut, fysioterapeut, helsestasjon, familieteamet og barnehabiliteringen.

Nittedal kommune jobber etter modellen Bedre tverrfaglig innsats (BTI) for å styrke arbeidet med barn, unge og familier. Handlingsveiledere, ulike verktøy og rutiner skal bidra til tidlig innsats og god samordning. BTI er arbeidsverktøy for ansatte, og beskriver hvordan innbyggere i Nittedal kommune kan forvente å bli møtt i tjenestene. Handlingsveilederen beskriver hvordan ansatte skal handle og samarbeide med barn, unge og deres foresatte. Handlingsveilederen er forpliktende for alle ansatte som møter barn og unge med behov for hjelp, støtte og oppmerksomhet i korte eller lengere perioder i livet.

Vi har i Slattum ekstra fokus på bildestøtte og tegn til tale for alle barn i barnehagen vår. Vi bruker blant annet dagtavler, handlingsremser, bilderemser og tegn til tale på alle avdelinger. Vi har et tett og godt samarbeid med ressursteamet i kommunen i dette arbeidet.

Viviann som er spesialpedagog i ressursteamet har hovedbase hos oss barnehageåret 2024-2025. Hun vil ha kontor plass her hos oss og vil jobbe nært på alle grupper og ha tett samarbeid med personal og foresatte. Sammen er vi et superteam for alle barn i Læringsverkstedet Slattum barnehage.

Sammen gir vi barndommen verdi

Årshjul 2024-2025

Måned	Aktivitet
August	29. og 30. august plandager
September	5. Foreldrerådsmøte (18-1830) og foreldremøte (1830-19:30). 13. Frist for innmelding av høstferie Blålysuger/Beredskapsuger: 37, 38 og 39
Oktober	Zulumåned Uke 40: Høstferie 30. Zulu Cafè
November	8. Barnas forskerday 15. Planleggingsdag 20. FNs internasjonale barnedag
Desember	2. Julegrantenning regi FAU 6. Nissefest m/teater 13. Lucia for barna 20. Barnas julebord
Januar	10. Planleggingsdag 15. Barnas hjertedag 31. Frist for innlevering av vinterferie
Februar	Uke 6: Samefolkets uke med avslutning 6/2 14. Karneval Uke 8: Vinterferie Ca. 28.2-30.3: Ramadan
Mars	13. Holi 21. Frist for å melde ferie barn 30-31. Id al Fitr.
April	10. Påskefrokost 17. Skjærtorsdag 18. Langfredag 25. Frist for sommerferieinnmelding
Mai	9. Verdens aktivitetsdag 30. Planleggingsdag
Juni	5. Barnas miljødag 6. Id al-adha Uke 23: Flaggermusavslutning 12. Sommeravslutning barn og foresatte
Juli	Sommerstengt uke 29 + 30

Bakgrunnsdokumenter

Lover og forskrifter

[Lov om barnehager \(Barnehageloven, 2021\)](#)

[Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(2017\)](#)

[FNs konvensjon om barnets rettigheter \(Barnekonvensjonen\)](#)

Læringsverkstedets dokumenter

Verdiplattformen

Veilederen «Vår pedagogikk»

[Handlingsplan mot mobbing](#)

Veilederen "Et godt måltid-mer enn bare mat"

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

[Veileder Fra eldst til yngst Kunnskapsdepartementet 2008](#)

Stortingsmeldinger

[Meld. St. 6 \(2019–2020\) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)

Lenker til veiledere fra Utdanningsdirektoratet

[Håndtering av kriser og sorg i barnehagen \(2014\)](#)

[Språk i barnehagen- mye mer enn bare prat \(2013\)](#)

[Barns trivsel-voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen \(2012\)](#)

Lenker til aktuelle hjemmesider

[Læringsverkstedet](#)

[Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)

[Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)

[PBL-Private barnehagers landsforbund](#)